

ingediend op **1282** (2021-2022) – Nr. 2
30 juni 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Steven Coenegrachts en Leo Pieters

over het voorstel van resolutie

van Gwenny De Vroe, Piet De Bruyn, Tinne Rombouts,
Wilfried Vandaele, Stijn De Roo en Freya Perdaens

over de educatieve en informatieve communicatie
naar omwonenden en lokale besturen
van werken in het kader van natuurbeheerplannen

Documenten in het dossier:
1282 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Stijn De Roo, Tinne Rombouts;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Staf Aerts, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Algemene toelichting	4
1.2. Specifieke vragen	5
2. Bespreking	5
3. Stemming	7

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak op dinsdag 28 juni 2022 het voorstel van resolutie van Gwenny De Vroe, Piet De Bruyn, Tinne Rombouts, Wilfried Vandaele, Stijn De Roo en Freya Perdaens over de educatieve en informatieve communicatie naar omwonenden en lokale besturen van werken in het kader van natuurbeheerplannen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1282/1).

Gwenny De Vroe maakte voor haar toelichting gebruik van een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be. Tinne Rombouts trad voor de behandeling van dit voorstel van resolutie op als waarnemend voorzitter.

1. Toelichting

1.1. Algemene toelichting

Gwenny De Vroe beschrijft dit voorstel van resolutie als impactvol. De Vlaamse Regering heeft doelen van 4000 hectare extra bos tegen 2024 en één extra boom per Vlaming vooropgesteld. Die doelen zijn onder meer vertaald in bomencharters. Maatschappelijk is er een groot draagvlak voor. Ook door de klimaatverandering zullen bossen een steeds prominentere plaats innemen als natuurlijke airco, CO₂-opslagplaats enzovoort.

Soms is kap nodig, bijvoorbeeld om bossen in stand te houden, maar ook voor natuurbeheer. Het natuurbeheerplan is daarvoor het instrument bij uitstek. Daarin worden de belangrijkste waarden van het gebied beschreven op ecologisch, sociaal en economisch gebied, en worden er onderbouwde keuzes gemaakt voor de belangrijke doelstellingen van het gebied. Sinds 28 oktober 2017 wordt door de integratie van het Bos- en Natuurdecreet meer planmatig gewerkt met een geïntegreerd natuurbeheerplan. Voor oudere natuurbeheerplannen is er een overgangstermijn. De planmatige aanpak met een geïntegreerde visie en uitvoering, maakt de procedures eenvoudiger, onder meer omdat er voor het uitvoeren van de diverse beheersmaatregelen niet langer afzonderlijke vergunningen en machtigingen nodig zijn. De geïntegreerde aanpak houdt ook een engagement op langere termijn in van doorgaans 24 jaar en actualiseerbaar elke zes jaar. Ook dat is een goede zaak, zeker omdat de nieuwe natuurbeheerplannen een openbaar onderzoek vereisen. De lange duur van het engagement zorgt evenwel ook voor heel wat uitdagingen. Na verloop van tijd zijn omwonenden, lokale besturen, andere betrokkenen en geïnteresseerden zich niet altijd meer bewust van het bestaan van dat plan, laat staan van de inhoud. Daardoor vallen ze bij de start van werken uit dat goedgekeurd natuurbeheerplan soms uit de lucht.

Zo was er in november 2021 in Kampenhout heel wat commotie over een veiligheidskap in het Weisetterbos. De omwonenden wisten van niets en het gemeentebestuur was niet op de hoogte gebracht. Omdat informatie verzamelen bij de beheerder, de eigenaar, het Agentschap voor Natuur en Bos, heel wat tijd vergde, duurde het even vooraleer er correct kon worden gecommuniceerd met de buurt. Kampenhout is maar één van de vele voorbeelden, de Wijngaardberg in het Vlaams-Brabantse Rotselaar een ander. Eigenlijk zorgt dit over heel Vlaanderen voor heel wat onrust en wrevel.

De oorzaak is dat de beheerplannen die passen in een natuurbeheerplan niet meldingsplichtig zijn. Vaak zijn de lokale besturen niet op de hoogte van de start van de werkzaamheden. Ze moeten zelf op zoek naar informatie. Onder andere om redenen van maatschappelijk draagvlak voor natuurbeheer is het volgens de indieners broodnodig dat zowel informatief als educatief gecommuniceerd wordt over de uitvoering van bepaalde werken. Hoe groter de visuele of andere impact van de werken, hoe intenser, meer op maat en gericht er best gecommuniceerd wordt. Door van

communicatie een onderdeel te maken van een natuurbeheerplan, is ze op maat van elk gebied en plan. Het is evident dat de communicatie over een afgelegen gebied van heel andere aard is dan in een dichtbevolkte omgeving.

Tot slot willen de indieners stilstaan bij de raadpleegbaarheid en de inzage van de goedgekeurde natuurbeheerplannen. Een eenvoudig overzicht ervan staat al op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos. Dat is evenwel niet gebruiksvriendelijk noch dynamisch. De plannen staan enkel gerangschikt volgens datum van goedkeuring. Het zou beter zijn als er ook een overzicht mogelijk is per gemeente, per provincie. Bovendien gaat het enkel om plannen van na oktober 2017. De plannen zelf staan niet op de site. Om die te kunnen inkijken, is een afspraak bij het Agentschap voor Natuur en Bos nodig. In het kader van de openbaarheid van bestuur, vragen de indieners een eenvoudigere inzagemogelijkheid voor publiek en lokale besturen, uiteraard met respect voor de privacyregels.

1.2. Specifieke vragen

De indieners vragen concreet een meldingsplicht aan de lokale besturen bij aanvang van de werken die ofwel eenmalig zijn of geen periodiciteit van twee jaar hebben. Voorts willen ze dat de criteria in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 houdende vaststelling van de criteria voor geïntegreerd natuurbeheer aangepast worden en er criteria en indicatoren toegevoegd worden over de wijze waarop op een educatieve en informatieve manier gecommuniceerd kan worden over de beheersmaatregelen. De derde vraag van het voorstel van resolutie is dat de delen en hoofdstukken in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten geëvalueerd worden en er bepalingen toegevoegd worden over de communicatie over beheersmaatregelen die ofwel eenmalig zijn, ofwel niet de periodiciteit van twee jaar volgen. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de afstemming tussen planlast en impact van natuurbeheersmaatregelen, waarbij gekeken kan worden naar het terugkerende karakter van de maatregel. Het vijfde aspect is de regeling onmiddellijk toepassen op de opmaak van nieuwe natuurbeheerplannen en op de eerstvolgende actualisering van bestaande natuurbeheerplannen, alsook nagaan hoe de regeling via overgangsbepalingen van toepassing kan worden gemaakt op oude natuurbeheerplannen. Goedgekeurde natuurbeheerplannen moeten zowel fysiek als digitaal openbaar raadpleegbaar zijn.

2. Bespreking

Wilfried Vandaele acht deze vraag om meer informatie, zonder evenwel de administratie meer te belasten, een goede zaak. Dat zal het draagvlak voor de ingrepen die nodig zijn, vergroten. De N-VA zal het voorstel goedkeuren.

Ook *Stijn De Roo* benadrukt het belang van dit voorstel om het draagvlak voor natuurbeheersmaatregelen te verhogen. Het is zaak vooraf na te denken over de communicatie. Nu wordt te vaak een goedgekeurde maatregel van een plan uitgevoerd terwijl de buurt die al vergeten is. De meldingsplicht aan de lokale besturen voor aanvang van de werken, maar ook verplichte communicatie in de natuurbeheerplannen, zijn dus belangrijk. De indieners vragen de Vlaamse Regering daarvoor duidelijke criteria te bepalen.

Mieke Schauvliege beaamt dat mensen zich grote zorgen maken over het kappen van bomen. Ze is het eens met de vraag om daar grondig en goed over te communiceren. Daarnaast wil ze benadrukken waarom beheerplannen belangrijk zijn en hoeveel moeite het kost om private eigenaars te stimuleren er een op te maken. Continuïteit en langetermijnplanning zijn nodig, wil het bos- en natuurbeheer de vereiste natuurkwaliteiten bereiken. Er is hemel en aarde bewogen om bouseigenaars, openbare maar vooral private, te overtuigen om beheerplannen op te maken. Het belangrijkste

overtuigingsargument was dat alle maatregelen die erin beschreven zijn, meteen vergund zijn. Bijkomende regels mogen dat voordeel niet in het gedrang brengen. Zij is er dus niet van overtuigd dat bijkomende communicatie moet worden verplicht. Dat neemt niet weg dat eigenaars en zeker openbare besturen zoveel mogelijk moeten communiceren over de ingrepen.

De lokale besturen zijn nu al op de hoogte van de beheerplannen, dus in principe is het niet nodig hen nogmaals te verwittigen. Haar fractie is het er in ieder geval mee eens dat beheerplannen vlot consulteerbaar moeten zijn. Dat dat nog niet het geval is, is onbegrijpelijk.

Een langetermijnplan waarvan de werken toegestaan zijn, goedgekeurd na een openbaar onderzoek, heeft inderdaad te lijden onder een vorm van geheugenverlies. Dat is echter zo voor alle plannen. Waarom wordt dat er nu enkel voor de natuurbeheerplannen uitgelicht? Dat er gecommuniceerd moet worden over alle werken die niet tweejaarlijks terugkomen, is heel omslachtig. Dan geldt dat immers ook voor onderhoudswerken als plaggen die om de vijf, zes, twaalf jaar gebeuren. Kortom, Groen is het ermee eens dat er meer moet worden gecommuniceerd maar dit voorstel is detaillistisch en omslachtig. Groen vreest voor de extra planlast die het teweegbrengt en daardoor het natuurbeheerplan uitholt.

Leo Pieters is het eens met dit voorstel maar vindt dat het niet beperkt kan blijven tot natuurbeheerplannen, maar ook moet gelden voor wegeniswerken. Ook die treffen de omwonenden en dragen hun interesse weg. Vaak weten lokale besturen en mandatarissen van niets. Het is goed dat officiële instanties als Natuurpunt het goede voorbeeld geven.

Gweny De Vroe is dankbaar voor de positieve reacties en heeft begrip voor de opmerkingen, onder meer over de melding als de werken van start gaan. Het is inderdaad een gevoelig thema, toch is melden een kleine moeite. Dat moet trouwens ook bij andere werkzaamheden.

De bezorgdheid dat deze vereiste ervoor zou zorgen dat private eigenaars niet voor een natuurbeheerplan kiezen, acht ze onterecht. In Kampenhout ging het over een private eigenaar die niet op de suggestie van Agentschap voor Natuur en Bos ingegaan is om te communiceren over de plannen. Nochtans volstaat een klein aankondigingsbordje. Het gaat niet om grootse ingrepen, toch is het belangrijk bij indiening of actualisering van een natuurbeheerplan of zelfs bij maatregelen van een oud beheerplan de communicatie ter harte te nemen. Sommige gemeenten leggen dat al op. Terreinbeherende verenigingen en Natuurpunt houden zich daar doorgaans aan, private eigenaars niet altijd. Door de aandacht te vestigen op de communicatie kunnen er grote stappen vooruit worden gezet. Ook een melding van de start van de werkzaamheden is een kleine moeite, maar zal het maatschappelijk draagvlak een boost geven. Het betrokken lokaal bestuur kan er ook zelf over berichten, bijvoorbeeld op de socialemediakanalen.

Het voorstel bevat niets zwaarwichtig en bepaalt dat de planlasten niet mogen bezwaard worden. Door een eenvoudige communicatiestrategie en melding wordt polemiek vermeden. Tot slot merkt ze op dat iedereen voor de digitalisering van de website van het Agentschap voor Natuur en Bos is. Dat zou een grote stap betekenen voor omwonenden, het lokale bestuur en andere geïnteresseerden.

Chris Steenwegen acht het belangrijkste dat er ter plaatse geïnformeerd wordt: een bord met welke werken gebeuren, de reden en waar mensen terecht kunnen voor meer informatie. De omweg via een lokaal bestuur is niet nodig. Voorts is het nog steeds niet duidelijk voor welke werken er informatie moet worden gegeven en melding moet worden gedaan en voor welke niet. Sommige houtkapwerken passen niet in een natuurbeheerplan en moeten evenmin gemeld worden. Ook die

worden best ter plekke geduid. Dat is de laatste tijd al verbeterd, mede door de commotie die ontstaat als men het niet doet.

Gwenny De Vroe zit op dezelfde golflengte. Het voorstel is ingegeven door gevallen waar er ter plekke geen bord was waardoor de buurt in rep en roer stond. Het voorstel geeft geen directieven over de communicatievorm, net om het eenvoudig te houden. Eigenlijk volstaat inderdaad een A4-bordje ter plaatse. Uiteraard moet er enkel gecommuniceerd worden over eenmalige grote maatregelen of over maatregelen die regelmatig gebeuren maar met een dusdanig lange tussenperiode dat mensen het kunnen vergeten zijn, dus langer dan twee jaar.

Ook *Tinne Rombouts* vindt dat andere werken moeten worden gemeld, maar specifiek aan de natuurbeheerplannen is dat ze over zo'n lange termijn lopen. Gedurende die periode veranderen de buurtbewoners, de bestuurders enzovoort. Het is zaak goed te communiceren over ingrijpende maatregelen.

3. Stemming

Ter stemming gelegd, wordt het voorstel van resolutie van *Gwenny De Vroe*, *Piet De Bruyn*, *Tinne Rombouts*, *Wilfried Vandaele*, *Stijn De Roo* en *Freya Perdaens* over de educatieve en informatieve communicatie naar omwonenden en lokale besturen van werken in het kader van natuurbeheerplannen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1282/1) aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Tinne ROMBOOTS,
waarnemend voorzitter

Steven COENEGRACHTS
Leo PIETERS,
verslaggevers